

ORSZÁGOS VÍZÜGYI FŐIGAZGATÓSÁG FŐIGAZGATÓ

1012 Budapest, Márvány utca 1/d.
☒ 1253 Bp. Pf:56
E-mail: somlyody.balazs@ovf.hu



☎ 225 44 00
Fax: +36 1 212-0773
Honlap: <http://www.ovf.hu>

Ügyiratszám:	08688-0217/2016.	Tárgy:	Tájékoztatás az ÚMVP beruházással érintett közcélú művek átadásáról.
Előadó:	dr. Schaffler Gábor Varga György/BÖF	Hiv.szám:	5/2016.

Szegedi Sándor úr
elnök

Vízgazdálkodási Társulatok Országos Szövetsége

Göd
Csokonai u. 22.
2132

Tisztelt Elnök Úr!

Köszönettel vettük az ÚMVP beruházással érintett állami tulajdonú közcélú művek átadása tárgyában írt levelét. A levelében foglaltakat áttanulmányoztuk, mely alapján az alábbi tájékoztatást adjuk:

1. A tárgyban részletezett tevékenységek jogszabályi előírásainak ismertetése

Az ÚMVP keretében a vízgazdálkodási társulatok az *Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból az öntözés, a melioráció és a területi vízgazdálkodás mezőgazdasági üzemi és közösségi létesítményeinek fejlesztéséhez nyújtandó támogatások részletes feltételeiről* szóló 34/2008. (III. 27.) FVM rendelet (a továbbiakban: jogcímrendelet) előírásai alapján részesültek támogatásba. A 2014. január 1-én indult vagyonátadásban érintett állami tulajdonú művek egy része az igénybe vett EU-s támogatás okán üzemeltetési kötelezettséggel terhelt. Az állami tulajdonú művek üzemeltetésére a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Vgtv.) 3. § (2) bekezdése a vízügyi igazgatóságokat jelölte ki, míg a támogatási okirat alapján az üzemeltetési kötelezettség az eredeti kedvezményezett víztársulatokat terhelte. Ezt a kettősséget a jogalkotó a víztársulatokról szóló 2009. évi CXLIV. törvény (a továbbiakban: Vttv.) 62/A. § (2) bekezdésében oldotta fel a következő rendelkezéssel: „Ha az európai uniós támogatással megvalósuló vízgazdálkodási beruházás kedvezményezettje a víztársulat, az eddigi kedvezményezett helyébe a forgalomképes állami tulajdonban lévő vizeket és vízilétesítményeket érintő beruházásoknál a vízügyi igazgatási szerv lép”.

A vagyonátadás kezdetén a jogcímrendeletben a vízügyi igazgatóságok nem voltak jogosultak a támogatás igénybevételeire, ezért a rendeletet módosítani kellett oly módon, hogy a vízügyi igazgatóságok is kedvezményezettként legyenek feltüntetve. A jogcímrendeletet a Miniszterelnökség 2014. decemberében és 2015. februárjában módosította, melynek folytán a vízügyi igazgatóságok is kedvezményezetté válhatnak.

Tekintettel arra, hogy a jogcímrendeletben részletezett támogatás kereteit a Darányi Ignác Terv Új Magyarország Vidékfejlesztési Program határozza meg, melyben a vízügyi igazgatóságok a vagyonátadás kezdetén nem voltak jogosultak a támogatás igénybevételére, ennek módosítása is szükségessé vált. A módosítási javaslatot az Irányító Hatóság elkészítette és jóváhagyásra megküldte az Európai Bizottság részére. Az Irányító Hatóság által beterjesztett módosítást az Európai Bizottság 2015. októberében elfogadta. A jóváhagyás keretében a Bizottság vizsgálta a módosítás EU előírásainak való megfelelését is, így a módosítás elfogadása az EU rendeleteknek való megfelelést is garantálja.

A vagyonátadás folyamatában az üzemeltetési, fenntartási munkák elvégzésének kötelezettjét a Vgtv. 3. § (6) bekezdése egyértelműen szabályozza. E jogszabályi előírás szerint a vízitársulat a fenntartási, üzemeltetési feladatokat a vagyonkezelői jogának törlését elrendelő földhivatali határozat kézhezvételének napjáig látja el. Ezt követően a földhivatal által újonnan bejegyzett vagyonkezelő, azaz a vízügyi igazgatóság kötelezettsége az üzemeltetési, fenntartási feladatok elvégzése.

Tekintettel arra, hogy minden érintett vízitársulat tértivevényes levélben kapta meg az illetékes járási földhivataltól a vagyonkezelői, illetve kezelői jogának törléséről szóló határozatokat, a Vgtv. 3. § (6) bekezdésének előírása alapján tudomásul kellett vennie, hogy ettől az időponttól az üzemeltetési, fenntartási feladatok ellátásának kötelezettsége a vízügyi igazgatóságra szállt.

A nemzeti vagyonról szóló 2011. évi CXCVI. törvény 11. § (8) bekezdése értelmében a vagyonkezelőt (jelen esetben a vízügyi igazgatóságot) a tulajdonos jogai illetik meg. A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 5:13. § (2) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a tulajdonost megilleti a birtoklás joga. Ezek az előírások biztosítják a vagyonkezelői joguk tulajdoni lapra történő bejegyzésének időpontjától a vízügyi igazgatóságok számára a birtoklás jogát.

Tájékoztatom Elnök Urat, hogy az *Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap társfinanszírozásában megvalósuló támogatások igénybevételének általános szabályairól* szóló 23/2007. (IV. 17.) FVM rendelet 12. § (1) bekezdés előírása alapján azon forgalomképes állami tulajdonú művek átadását követően, melyekre még fenntartási kötelezettség állt fent, a társulatokat a vagyonkezelői joguk ingatlan-nyilvántartási törléséről 15 munkanapon belül - az erre rendszeresített formanyomtatványon teljesítendő - bejelentési kötelezettség terhelte az MVH felé. A vízitársulatokat terhelő kötelezettség teljesítésének elmulasztásából fakadó jogkövetkezmények alkalmazásának tevéleges elhárítását az MVH-, a vízügyi igazgatóságok- és az OVF intézkedései tették lehetővé.

A monitoring adatszolgáltatási kötelezettség teljesítése az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból támogatott intézkedések monitoring adatszolgáltatási rendjére vonatkozó részletes szabályokról szóló 18/2009. (III. 6.) FVM rendelet (a továbbiakban: monitoring rendelet) 4. § (1) bekezdés előírása alapján az ügyfelet terheli. A monitoring rendelet 2. § 7. pontja alapján „*ügyfél: az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból nyújtandó támogatások tekintetében támogatási szerződéssel vagy jogerős támogatási határozattal rendelkező személy vagy szervezet.*” Ez nem jelent többet annál, hogy a vagyonátvétellel érintett műveknél a vízitársulatok rendelkeznek ezekkel a dokumentumokkal, ebből következően a monitoring adatszolgáltatási kötelezettség a társulatokat terheli. Fontosnak tartjuk megjegyezni, hogy a monitoring adatok köre a kedvezményezett meghatározott tevékenységeinek pénzügyi, illetve a gazdálkodási tevékenységeinek természetes adataira terjed ki (pl.: nettó árbevétel, fedezeti összeg, tereprendezés, legjellemzőbb ágazat, meliorált út hossza stb.) és nem a támogatással megvalósított beruházáshoz kapcsolódó konkrét adatokat kérnek, így a vagyonátadás nem akadályozza a vízitársulatok további adatszolgáltatásának teljesíthetőségét.

2. Az üzemeltetési kötelezettséggel terhelt projektek átírásának állapota

Az ÚMVP beruházással érintett állami tulajdonú művekre a jogutódlás kérdésében az MVH már meghozta a végzéseket, melyekről nyilván Elnök Úr is tájékoztatást kapott. Az MVH végzéseinek indokoló része részletezi a Vttv. 62/A. § (2) bekezdésének előírását, továbbá a Vgtv. 3. § (6) bekezdés előírására vonatkozó tájékoztatást is tartalmazza, mely alapján megállapította az MVH, hogy „az üzemeltetés biztosítása a vagyonkezelői jog ingatlan-nyilvántartási átvezetéséről rendelkező ingatlanügyi hatósági határozat kézhezvételének napjától az Igazgatóság kötelezettségét képezi”. Az MVH végzéseit tértivevényes levélben megkapta minden érintett vízgazdálkodási társulat. Azok a társulatok, akik nem értettek egyet a végzésben foglaltakkal, fellebbezést nyújtottak be az MVH-hoz. Ezeknek a fellebbezéseknek az elbírálása a Miniszterelnökség hatáskörébe tartozik.

Az MVH 43 db olyan projektet tartott nyilván, amely állami tulajdonnal érintett és még nem járt le az üzemeltetési kötelezettség időszaka, melyek ügyében az MVH már meghozta az elsőfokú döntését. A 43 db projekt 31 db vizitársulatot érint. A projektekben 294 beruházási hely van, melyből 225 db állami tulajdonnal érintett, 69 beruházási helyen nincs állami tulajdonban nyilvántartott földrészlet (ezek üzemeltetési kötelezettsége továbbra is a 11 db érintett vizitársulatot terheli), mely 26 db projektet érint. Ennek a 26 db projektnek a további üzemeltetési kötelezettségét az MVH a vízügyi igazgatóság és a vízgazdálkodási társulat között megosztotta, oly módon, hogy az állami tulajdonnal érintett beruházási helyeket jogutódlás címén átírta a vízügyi igazgatóság nevére, a 69 db társulati művet továbbra is a vízgazdálkodási társulatok nevére hagyta.

Az MVH végzésébe konkrétan belefoglalták az üzemeltetési kötelezettség határnapját, továbbá a végzés tartalmazza az arról szóló kioktatást is, hogy „az üzemeltetés biztosítása a vagyonkezelői jog ingatlan-nyilvántartási átvezetéséről rendelkező ingatlanügyi hatósági határozat kézhezvételének napjától az Igazgatóság kötelezettségét képezi”. Elnök Úr nem ért egyet a végzésbe foglalt jogutódlással. Tekintettel arra, hogy a jogutódlást államigazgatási eljárás keretében az MVH állapította meg, az érintett vizitársulatok - mint ügyfelek - a törvényben biztosított jogorvoslati lehetőségük keretei között kifogásolhatták. Azok a végzések, amelyekkel szemben nem nyújtottak be fellebbezést, idő közben már jogerőre emelkedtek, és ezekben a jogerős végzésekben foglalt rendelkezések az ügyfelekre (vízügyi igazgatóságokra és vizitársulatokra) nézve kötelező érvényűek.

A fellebbezéssel megtámadott végzésekről a Miniszterelnökség fog majd dönteni. A másodfokú döntésekben a megtámadott végzésekben lévő beruházási helyek üzemeltetési kötelezettségének címzettje is meghatározásra kerül.

Az OVF a fent részletezett jogszabályi előírások, jogszabály módosítások és Programmódosítás alapján az ÚMVP beruházással érintett közcélú művek kedvezményezett átírását kellően szabályozottnak tartja. Amennyiben Elnök Úrnak további kétségei vannak, javasoljuk, hogy vegye fel a kapcsolatot a hatáskörrel rendelkező MVH-val.

Elnök Úr levelében nehezményezte, hogy 2014. évben nem érkezett meg a vizitársulatokhoz az EU projektekben lévő művek fenntartási munkáinak a forrása, illetve nincs információja a 2015-2016. évi forrásokról sem. Továbbá leírta, hogy a VTOSZ felmérése szerint az érintett beruházások döntő részén semmilyen fenntartási munka nem volt.

Mint az Elnök Úr is tudja 2014. január 1-ét követően elkezdődött az állami tulajdonú vizek és vízi létesítmények átadás-átvétele. A vízügyi igazgatóságok vagyonkezelői jogának ingatlan-nyilvántartási bejegyzése 2014. nyár végére többségében megtörtént. Ennek következtében az állami tulajdonú művek fenntartási költségeinek fedezetét is a vízügyi igazgatóságokhoz rendelte a Belügyminisztérium, melyekre támogatási szerződést kötött.

A költségvetési támogatás felhasználásáról pénzügyi elszámolást és szakmai beszámolót nyújtottak be a vízügyi igazgatóságok. A vízügyi igazgatóságoknak a költségvetési forrás felhasználása során a közbeszerzési törvény előírásai szerint kellett eljárni, melynek keretei között vehettek részt a víztársulatok a fenntartási munkák végrehajtásában. A vízügyi igazgatóságok által benyújtott pénzügyi elszámolásokról és szakmai beszámolókról megállapítottam, hogy több vízgazdálkodási társulat is részt vett a fenntartási munkák elvégzésében. A pénzügyi elszámolások és szakmai beszámolók alapján tájékoztatom Elnök Urat, hogy az állami tulajdonnal érintett beruházási helyeken a fenntartási munkák el lettek végezve. 2016-ban az átvett művek üzemeltetési, fenntartási munkáinak költségfedezete beépült a vízügyi igazgatóságok elemi költségvetésébe, melynek felhasználásánál továbbra is prioritást élvez az EU projektek fenntartási munkáinak elvégzése.

A vízgazdálkodási társulatok a még üzemeltetési kötelezettséggel terhelt EU projektekre a Vttv. hatálybalépését követően nyújtották be a pályázataikat. A Vttv. 41.§ előírása alapján „A társulat az érintett települési önkormányzat költségvetési hozzájárulásából, önkéntes támogatásból és a vállalkozásból származó eredményéből végzi tevékenységét. A társulat közfeladataihoz történő önkormányzati hozzájárulás mértékéről, folyósításának feltételeiről az üzemeltetési szerződésben kell rendelkezni”. Azon a - társulati műnek minősülő - 69 db beruházási helyen, ahol az üzemeltetési kötelezettséget továbbra is a vízgazdálkodási társulatnak kell teljesíteni (a Vttv. 3.§ (2) bekezdés előírása alapján a társulat fenntartja, üzemelteti és fejleszti ezeket a műveket), a finanszírozási háttérrel az önkormányzattal kötött üzemeltetési szerződés alapján, továbbá a beruházási hely szerinti érdekelt tagok önkéntes támogatásainak bevonásával kell biztosítani. Ezekben a forrásokon túl a fenntartási munkák végrehajtásához a Belügyminisztérium közmunka program keretében nyújtott támogatása is felhasználható.

Az EU fenntartási kötelezettségek teljesítésének ellenőrzése az MVH hatáskörébe tartozik. Ezt a feladatot a jogszabályi előírásoknak megfelelően folyamatosan végzik. Az MVH még nem jelzett fenntartási kötelezettség elmulasztásával kapcsolatos problémát az OVF felé.

Tekintettel arra, hogy a működtetési kötelezettséggel terhelt 43 db EU projektre az MVH már meghozta a döntését és az állami tulajdonnal érintett 225 db beruházási helyen már a vízügyi igazgatóságok végzik az üzemeltetési, fenntartási feladatokat, továbbá a 11 db vízgazdálkodási társulat üzemeltetési kötelezettségébe maradó 69 db beruházási hely finanszírozási háttérrel az előzőekben leírt módon a társulatoknak kell biztosítani, az Elnök Úr által javasolt személyes megbeszélés okafogyottá vált.

Kérem tájékoztatásom elfogadását.

Budapest, 2016. május „31”

Tisztelettel:

Somlyódy Balázs

